

Samråd Kattegatt Syd

Sammanfattning av SLU Artdatabankens synpunkter

- Utsjöbankarna i Kattegatt hyser en unik och känslig biologisk mångfald och utgör för flertalet av de hotade och rödlistade marina evertebraterna de enda platserna med nutida fynd.
- Verksamheten kan få en betydande och irreversibel negativ effekt på den biologiska mångfalden, bland annat då grumling kan utgöra en kraftig påverkan på flertalet hotade arter och livsmiljöer i området.
- Miljökonsekvensbeskrivningen bör innehålla en grundlig kartering av höga naturvärden både gällande hotade och rödlistade arter, habitatdirektivets naturtyper och utpekade Ospar-habitat.
- Miljökonsekvensbeskrivningen bör innefatta en analys över hur grumling kan påverka både arter och naturtyper inom det projekterade området samt i angränsande Natur 2000-områden.
- Miljökonsekvensbeskrivningen bör innehålla modeller och noggranna analyser av hur stora arealer och vilka områden som kan påverkas av sedimentspridning.
- Miljökonsekvensbeskrivningen bör innefatta en analys över hur konnektiviteten av skyddade områden påverkas.

Lokalisering

Området som berörs av förslaget om utbyggnad av havsbaserad vindkraft Kattegatt Syd och dess infrastruktur (kabelkorridorer) ligger mellan de två Natura 2000-områdena och utsjöbankarna Lilla Middelgrund och Stora Middelgrund/Röde bank. Därutöver berörs Morups bank, även det ett Natura 2000-område. Dessutom kan även skyddade områden i danska vatten beröras. Dessa Natura 2000-områden hyser en för svenska vatten unik och känslig biologisk mångfald. De består till stora delar av art- och habitatdirektivets naturtyper sandbankar (1110) och rev (1170) och hyser stor biologisk mångfald bland annat som viktiga områden för fisk. För flertalet av de hotade och rödlistade marina evertebraterna (Rödlista 2020, SLU

Artdatabanken) utgör någon eller några av dessa utsjöbankar också de enda platser där nutida observationer av arterna gjorts, trots återbesök på andra platser där de tidigare har observerats.

En unik livsmiljö med starkt begränsad förekomst som också påträffas i området är art- och habitatdirektivets bubbelrev och undervattenskratrar (1180), där utläckande gas bildar kalkstrukturer liknande de hos tropikernas korallrev. Dessa strukturer erbjuder livsmiljöer för en rik mångfald av marina arter och hyser många sällsynta och hotade arter. Även maerlbottnar, som finns inom området, utgör en ovanlig livsmiljö med höga naturvärden.

Även om området som planeras för vindkraftsparken inte omfattas av ett reellt skydd är ett av de dominerande habitaterna i området ”sea pen and borrowing meiofauna” som hittas på Osparns lista över hotade eller nära hotade habitat och vilka därmed omfattas av internationella rekommendationer.

Miljöeffekter

Verksamhetens hot mot dessa miljöer och bevarandevärden är förutom en direkt fysisk påverkan främst grumling och eutrofiering. Då området för Kattegatt Syd domineras av ett bottensediment i form av fin lera utgör verksamheten en hög risk för omfattande grumling över stora arealer i samband med uppförande. Även om grumlingen är begränsad i tid kan en kraftig påverkan uttradera vissa av de hotade arterna eller strukturerna och därmed vara irreversibel om de känsliga miljöerna på utsjöbankarna utsätts.

Innehåll och utformning av kommande miljökonsekvensbeskrivningar

Det aktuella området för Kattegatt Syd ligger mellan flera viktiga skyddade områden med höga naturvärden. SLU Artdatabanken anser därför att det är av yttersta vikt att analysera möjliga effekter och risker med uppförandet för att med säkerhet tillgodose att den biologiska mångfalden och i synnerhet de rödlistade arterna i Kattegatt inte påverkas negativt. Det är därför viktigt att få en detaljerad överblick över var de känsliga och sällsynta arterna och habitaterna finns. En grundlig kartering av höga naturvärden bör genomföras i det avsedda vindparksområdet. Miljökonsekvensbeskrivningen bör innehålla en specifik kartering av hotade och rödlistade marina evertebrater. Den bör även innefatta en kartering av viktiga livsmiljöer i området, framförallt naturtyper utpekade i art- och habitatdirektivet samt hotade eller nära hotade habitat listade av Ospar.

Miljökonsekvensbeskrivningen bör utreda hur grumlingen kan påverka identifierade arter och naturtyper både inom det projekterade området och inom angränsande Natura 2000-områden. Eftersom att grumling är ett av de största hoten för flertalet av de rödlistade arterna som finns i området behöver noggranna analyser av sedimentspridning genomföras, både avseende hur stora arealer och vilka områden som kan påverkas.

I miljökonsekvensbeskrivningen bör det också ingå ordentliga analyser av hur konnektiviteten av skyddade områden påverkas vid genomförandet av vindkraftsparken. Detta för att villkoren för ett väl sammanhängande nätverk av skyddade områden med korridorer och ekologiska nätverk som möjliggör konnektivitet ska uppfyllas.

Beslut om detta yttrande har fattats av programchef Lena Tranvik efter föredragning av miljöanalysspecialist Christina Halling och miljöanalytiker Anna Westling, samt miljöanalytiker Kerstin Mo. Innehållet har huvudsakligen utarbetats av Christina Halling och Anna Westling.

Lena Tranvik

Christina Halling, Anna Westling